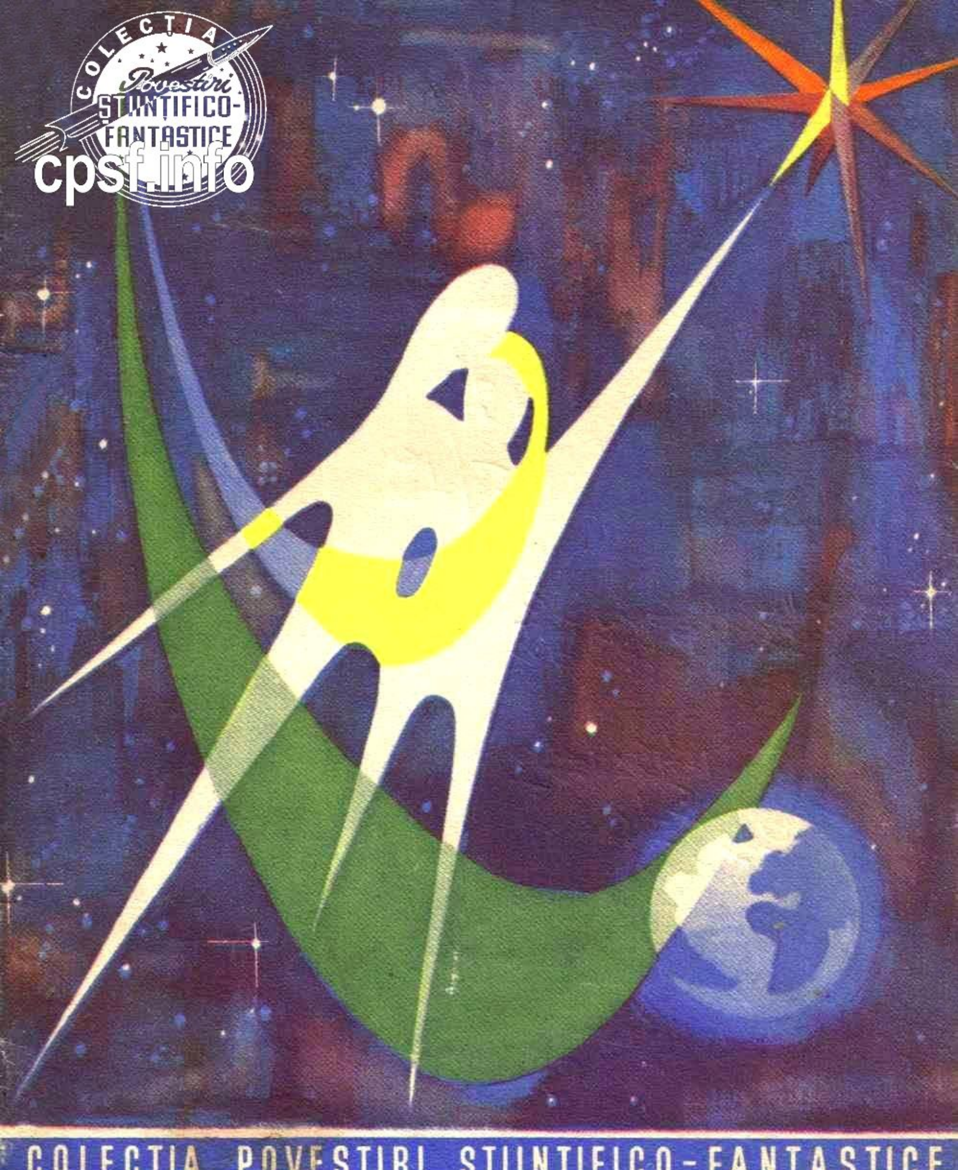

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

PAUL DIACONESCU

CUM AM ÎNVINS MOARTEA

234
PREȚUL 1 LEU

PAUL DIACONESCU

SENTIMENTALUL

◇•◇

POETUL THINK-R 407

◇•◇

CUM AM ÎNVINS MOARTEA

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
editată de revista

Știința și Tehnica

Anul X — Nr. 234 — 15 august 1964

Coperta — desen: VICTOR WEGEMANN
Desene: CORNELIU BÎRSAN

PAUL DIACONESCU

SENTIMENTALUL

Mărturisesc că amintirea acestei întîmplări mă tulbură şi azi. Poate şi pentru că datorită ei am cunoscut-o atunci pe Selene...

Îmi făcusem duşul şi am coborît apoi în micul bar de la subsol. Barul era pustiu.

— Cu ce vă putem servi? m-a întrebat barmanul automat.

— O oranjadă, te rog.

M-am aşezat la o masă şi am scos din buzunar magnetocinul, hotărît să văd unul dintre filmele cu care plecasem de pe Pămînt. În acel moment a apărut „el". După ce a pus tava pe masă, mi-a spus:

— Serviţi, vă rog! şi, în loc să plece, a rămas ţeapăn în faţa mea.

Cu oarecare mirare, am ridicat privirile spre el şi am observat că în orbite i se aprinseseră două luminiţe verzi. Era un robot demodat, aşa cum văzusem în cîteva filme documentare vechi.

A stat încremenit cîteva clipe, ca şi cum m-ar fi privit la rîndul său, şi apoi s-a aşezat lîngă mine foarte familiar.

— Mă cheamă Neron.

— Îmi pare bine.

— Eşti un om frumos, a continuat „el".

— Toţi oamenii sînt frumoşi.

Apoi, nici una nici două, m-a bătut prieteneşte pe umăr:

— Sînt fericit că te-am cunoscut. Hai, fac cinste cu o țuică! și m-a luat de braț ducîndu-mă în fața barului.

Uluit, am dat țuica pe gît. Neron mă „privea" cu încîntare. Apoi, s-a apropiat de mine, mi-a mîngîiat părul, cu toată gingășia pe care i-o îngăduiau articulațiile lui mecanice, și mi-a șoptit rugător:

— Așteaptă-mă!

Am rămas surprins și amuzat. Robotul s-a întors după cîteva minute. Ținea în mînă o garoafă roșie:

— Păstreaz-o ca amintire de la Neron.

În acea clipă coborau în bar tovarășii mei de drum. Așteptam curios reacția lui Neron. Nimic, parcă nici nu i-ar fi văzut. Stătea nemișcat, țintindu-mă cu orbitele lui fotoelectrice.

Mărturisesc că în acel moment m-am speriat puțin. Era evident: robotul dădea semne de sensibilitate. Știam că așa ceva este imposibil și totuși... Prin minte au început să-mi treacă fel de fel de gînduri. Nu, nu visam. Mă aflam pe stațiunea-releu „Salut au Monde", la o mare distanță de Pămînt. Stațiunea era un satelit al planetei Saturn. De aici urma să pornesc în prima mea călătorie intergalactică.

Cunoașteam foarte bine problemele ciberneticii. Examenul de maturitate îl dădusem cu o teză intitulată: „Bariera biologică a creierului artificial". Continuarea studiilor n-a făcut decît să-mi confirme un simplu și mare adevăr: aparatele cibernetice își au limitele lor și nu vor ajunge niciodată la treapta sensibilității. Dar... Dar dacă?...

Urma să facem o vizită șefului stațiunii, cu care aveam de discutat coordonatele etapei următoare. Am urcat cele două etaje pînă la biroul său. Neron mă urma la cîțiva pași, fără să țină seamă de întrebările și glumele tovarășilor mei. Cine era acest robot, ce căuta aici? Eram din ce în ce mai nedumerit.

Am reușit să aflu cîte ceva despre el de la dispecerul general.

— Mă mir că nu știi! Doar Neron este singurul robot pensionar.

— Mi-am dat seama că e de construcție veche.

— Tocmai. A fost păstrat ca piesă de muzeu. A luat parte la primul zbor intergalactic ca pilot secund.

— Alături de marele Dunăreanu?

— Exact. Marele Dunăreanu l-a construit tocmai în vederea acestui zbor epocal.

I-am relatat, străduindu-mă să par cît mai liniştit, comportarea inexplicabilă a lui Neron.

Dispecerul general a început să rîdă cu gura pînă la urechi.

— Să ştii că s-a îndrăgostit de dumneata! Ce vrei, e în vîrstă, dă semne de senilitate...

Era un mucalit recunoscut. Prin funcţia lui, Maurice Aubedelune ştia tot ce se întîmplă pe Pămînt şi în univers. Totul era recepţionat şi retransmis de el, de la dispoziţiile cele mai severe şi pînă la cele mai duioase mesaje de dragoste, pe care le comenta cu un umor şi un lirism incomparabile.

Asta a fost tot ce am putut afla de la el. Neron m-a urmărit pas cu pas toată ziua, iar seara a ţinut morţiş să doarmă pe o canapea în holul apartamentului meu. N-am prea dormit în noaptea aceea. Am început să refac calcule pe care aproape le uitasem. Erau momente cînd, cuprins de oboseală, aveam impresia că suprema conexiune se poate realiza, că, devenind autonom, creierul robotului putea ajunge la treapta sensibilităţii descoperind preferinţe, intenţii, atitudini „personale". Apoi, redevenit lucid, rîdeam singur de propriile-mi idei. Am adormit tîrziu, spre dimineaţă.

M-a trezit un ciocănit în uşă. Neron îmi aducea cafeaua cu lapte...

Duşul mi-a mai limpezit ideile. Am coborît în bar, hotărît să discut toată povestea cu tovarăşii mei de drum. Neron mi-a ieşit în întîmpinare. A stat un timp privindu-mă liniştit, apoi, cu aceleaşi cuvinte şi gesturi de ieri, mi-a spus:

— Eşti un om frumos, şi mi-a mîngîiat părul.

După care mi-a întins mîna:

— Am să-ţi trimit o telefotografie. Ca şi cum ar fi ştiut că în aceeaşi seară aveam să plec. Apoi mi-a întors spatele şi a ieşit din bar.

Am rămas pe gînduri. M-a trezit vocea metalică a barmanului automat:

— Cu ce vă putem servi?

În bar intrase o femeie.

— O ciocolată cu alune, te rog.

Neron a apărut din nou, a pus pe masă tava cu ciocolată și a rămas țeapăn în fața femeii. Așteptam curios. Deodată, cu același gest familiar, s-a așezat lîngă ea.

— Mă cheamă Neron.

Femeia zîmbea amuzată.

— Ești un om frumos, a continuat el.

— Știu, Neron. Mi-ai mai spus-o...

Apoi, exact ca ieri, a bătut-o pe umăr.

— Sînt fericit că te-am cunoscut. Hai, fac cinste cu o țuică!

Femeia rîdea din toată inima. Definitiv contrariat, nedumerit, m-am dus la ea. O chema Selene și venea dintr-o expediție în constelația Centaurului.

— Spune-mi, te rog, ce înseamnă toată această comedie. Nu mai pricep nimic. Timp de 24 de ore am fost victima aceloraşi gingăşii.

Selene m-a privit o clipă drept în ochi şi a izbucnit în rîs.

— Dar, bineînţeles... Ha, ha, ha... Bineînţeles.

— Nu mi se pare de loc de înţeles.

— Va să zică nu-l cunoşti pe Neron?

— Ştiu doar că e singurul robot pensionar şi că l-a secondat pe marele Dunăreanu în zborul intergalactic.

— Asta nu e tot. Marele Dunăreanu a fost nu numai un mare astronaut şi un genial savant, ci şi un om plin de fantezie şi umor. Cu Neron a făcut o glumă: i-a dat un program... sentimental. Cînd vede un om cu păr negru şi ochi verzi devine „îndrăgostit" pentru 24 de ore, conform programului. De aceea i se spune „Sentimentalul".

Abia atunci mi-am dat seama că Selene avea părul negru şi ochii verzi, ca ai mei.

— Ai să vezi că Neron s-a dus acum la sera staţiunii, să caute o garoafă roşie.

Într-adevăr, „Sentimentalul" se întorcea cu garoafa în mînă. Am luat-o şi am prins-o în părul Selenei.

În acel moment am auzit vocea pilotului principal:

— Vino la rampa de lansare. Începem pregătirile de zbor.

— La revedere, Selene. Am să-ţi trimit o telefotografie...

A început să rîdă:

— Nu cumva eşti... programat? Aş prefera să-mi scrii....

De cîte ori plec undeva, pe Pămînt sau în univers, mă roagă să-i scriu. A rămas o romantică incorigibilă. Îi place literatura antichităţii: Lermontov, Eminescu, Hugo.

POETUL THINK-R 407

(prefață la un volum de versuri apărut în anul ...15)

Cum am ajuns să editez această carte de pe coperta căreia lipsește numele autorului ?

Ei bine, totul mi s-a tras din pasiunea mea de a colinda muzeele de antichități.

Mă aflam într-un concediu pe Pămînt împreună cu Selene și hotărîsem să facem o călătorie în Peninsula Scandinavă. Bineînțeles că am început să colind muzeele. De la faimoasele ambarcațiuni ale vikingilor și pînă la arta primitivă a laponilor nu mi-a scăpat nimic, spre disperarea Selenei, care ar fi dorit să petreacă măcăr cîteva săptămîni în Insula Fericirii și a Odihnei. Totul ar fi mers însă bine dacă nu am fi poposit într-un mare oraș în care l-am descoperit pe THINK — R 407...

Am pășit înfiorați prin sălile largi, apăsați de o senzație ciudată. Sub cupolele vaste ale muzeului plutea o lumină grea, de amurg întîrziat, emisă de niște lămpi speciale. Era un muzeu straniu și obositor, imagini străine, cuvinte uitate, sentimente necunoscute brutalizau fantezia noastră de oameni ai orizontului extra-

galactic. Dacă nu ne-am fi știut locuitori ai Pămîntului, urmași a mii și mii de generații bronzate de același Soare, încîntate de aceleași aurore polare și de aceleași ploi meteoritice de august, am fi putut crede că ne aflăm, vizitatori curioși și înfiorați, pe o altă planetă.

Era muzeul spiritului uman, urmărit de-a lungul mileniilor în evoluția sa grea, întortocheată, umbrită de nenumărate căderi, iluminată de surprinzătoare victorii. De la primele dinastii ale împăraților chinezi, la mitologia greacă sau Vechiul Testament, de la negura inchiziției la intrigile de la curtea țarilor, muzeul ne dezvăluia o istorie a crimei și a uzurpării. Zeii acelor oameni erau stăpîniți de instincte și pasiuni oarbe, dumnezeul lor era meschin și răzbunător. Palide raze de lumină răzbăteau ici și colo, anunțînd marile victorii de mai tîrziu ale spiritului uman.

Mărturisesc că astfel de muzee nu prea îmi plac, deoarece am considerat dintotdeauna că omului nu i-au fost proprii niciodată asemenea porniri. Și tocmai căutam cu ochii o ieșire, cînd Selene, curioasă ca de obicei, m-a tras spre un stand ce mi s-a părut cu totul și cu totul neinteresant. O mașinărie demodată, cam de dimensiunile marelui calculator al zborurilor extragalactice, trona în mijlocul unei vitrine ; în jurul ei se puteau vedea cîteva variante mai mici, perfecționate, ajungînd pînă la mărimea unui bob de strugure, iar deasupra, pe o placă, stătea scris „THINK-R 407 — o invenție diabolică". M-am lămurit dintr-o privire despre ce era vorba : un aparat de captare a bioundelor emise de creier, un aparat care recepționa și transpunea simultan pe o peliculă gîndurile omului.

„O invenție banală — mi-am zis —, întrucît principiul acestei «descoperiri» e cunoscut de cînd lumea, iar astăzi este descris încă din primele ore de școală. Practic a fost folosit pînă mai acum două milenii în obișnuitele operații prin telecomandă necesare în construcțiile extraterestre. De atunci însă..." Puțin amuzat am vrut să

trec mai departe, dar sub ochi mi-a căzut o scurtă știre reprodusă dintr-un ziar al vremii : „Un grup de afaceriști folosesc o invenție diabolică. O avere fabuloasă de pe urma neîncrederii între oameni". Afișe colorate, filme-reclamă, anunțuri în ziare de duzină dezvăluiau conținutul odios al acestor afaceri.

„Păcătosule bătrîn, te-ai întrebat dacă merită ? Deci, adu-ți puicuța la Societatea THINK înainte de a băga parale în blănuri și limuzine !", „Societatea THINK dinamitează pedagogia ! Venerați părinți, vreți să cunoașteți fără efort preocupările drăgălașilor voștri copii ? Adresați-vă cu încredere...", „Un singur nume : Fidelitate ! Un singur sentiment : Fidelitate ! O întreagă viață: Fidelitate ! Oferim, la prețuri convenabile, soții fidele, selecționate de Societatea THINK. Fidelitate garantată !", „Traficanții de sentimente ! Colosala afacere cu «fidelitatea» ! S-a descoperit că 534 000 de familii căsătorite prin Societatea THINK trăiesc din fondurile de garanție !"

O editură falimentară anunța cu o reclamă deșănțată două titluri scandaloase : „Visurile unei perverse" și „Universurile cocainei", prezentate ca fiind cele mai mari succese ale timpului. Cîțiva scriitori mai mult sau mai puțin serioși înființaseră o colecție intitulată : „introspecția electronică". Romane ilizibile erau date drept „veritabila psihologie a omului modern". Un autor decretat genial tipărise primul „roman-juxtă", considerat o revoluție în artă. Pe pagină personajele, faptele, cuvintele, sentimentele lor erau descrise obiectiv, așa cum apăreau ele unui observator din afară ; pe contrapagină, THINK-R 407 surprindea „adevăratele" gînduri și intenții ale eroilor, în totală opoziție cu cele descrise pe pagină. Într-o suavă scenă de dragoste, „introspecția electronică" dezvăluia un păienjeniș de calcule meschine ; într-o caldă discuție prietenească, THINK descoperea intrigi odioase. În revistele de psihologie se discuta despre epoca „dedublării personalității", despre teoria „neîncrederii".

Din păcate, literatura aceasta oglindea uneori imagini reale. Mulţi oameni nu se mai priveau în ochi, ci cercetau pe furiş aparatul minuscul ascuns în buzunar, sărutările iubitei erau verificate în acelaşi fel, părinţii nu mai aveau încredere în privirile limpezi ale copiilor.

Erau oameni care considerau că numai astfel pot fi siguri pe semenii lor, fără să-şi dea seama că, de fapt, nu erau siguri tocmai pe ei înşişi, devenind sclavii însinguraţi ai acelui aparat primitiv.

Societatea THINK vindea cu bani grei neîncrederea.

Un mare afiş tipărit în culori ţipătoare mi-a atras privirile, deşi voiam să plec cît mai repede. „Azi noapte, în laboratoarele noastre s-a născut antidotul lui THINK-R 407! Pastila «Antivis», creată de concernul «Hippocrate şi Fiii», vă scapă de visuri, gînduri, imaginaţie şi de toate celelalte produse neplăcute ale creierului. S-a spus că oamenii pot visa cu ochii deschişi? Minciună! Pastila «Antivis» instaurează epoca somnului cu ochii deschişi!" Un alt grup de afacerişti încerca astfel să facă avere opunîndu-se puternicei Societăţi THINK. Din fericire, titluri groase anunţau intervenţia statului, desfiinţarea Societăţii THINK, distrugerea tuturor aparatelor de introspecţie electronică.

Simţeam o apăsare grea, ca atunci cînd coborîsem pentru prima oară pe planeta Jupiter II din constelaţia Orion şi nu puteam suporta forţa sporită a gravitaţiei. Selene, care n-a înţeles niciodată pasiunea mea pentru muzeele de antichităţi, nu înţelegea nici de data asta marea gravitate a faptelor evocate de THINK-R 407. „Îţi aminteşti de prima noastră coborîre pe planeta Jupiter II? — am întrebat-o. Îţi aminteşti cum ne tîram pe solul stîncos şi cît de greu ne era să ridicăm puţin fruntea pentru a vedea măcar la cîţiva metri în faţa noastră? Dar chiar în acele clipe visam etapa următoare a zborului şi ne gîndeam la imensa fericire a întoarcerii pe Pămînt, la marea bucurie de a povesti oamenilor peripeţiile călătoriei noastre. Ei bine, imagi-

nează-ți — i-am spus — un continent unde forța gravitației acționează asupra spiritului, asupra gîndurilor și fanteziei omenești, un continent pe suprafața căruia pînă și gîndurile sînt silite să se tîrască prin canale subterane asemenea cîrtițelor, un continent pe care trăiesc oameni fără visuri, oameni decapitați... Niciodată istoria n-a cunoscut o asemenea crimă împotriva umanității, îți dai seama, Selene !"

Poate pentru prima oară în viață am simțit atunci o nevoie imperioasă de liniște și singurătate. În mai puțin de o oră ne aflam amîndoi la o cabană izolată, construită pe malul apei, în regiunea Marilor Lacuri canadiene. Erau clipe cînd orice adiere dispărea și cobora atunci o liniște care mă înfiora, amintindu-mi de liniștea adevărată, profundă, de nimic tulburată, a marilor viteze cosmice. Selene care mă cunoștea atît de bine își dădea seama că această stare n-o să dureze prea mult și aștepta să mă vadă, ca întotdeauna după asemenea perioade, inspirat de cele mai surprinzătoare și mai îndrăznețe idei. Într-adevăr...

Era o noapte cum numai pe Pămînt poate fi. Luna limpezise cerul, liniștise vîntul și, grea, încremenită, plutea în apele lacului. În acele clipe se născu ideea cărții pe care o ai în mînă, cititorule. Pînă la răsăritul soarelui n-am mai putut dormi.

Am refăcut cu înfrigurare calcule aproape uitate și zorile m-au găsit cu schema cea mai perfectă cu putință a celebrei invenții de odinioară. Urma doar ca acest aparat părăsit pentru totdeauna de tehnica și știința contemporană să-mi confirme ideea. Ceea ce n-a fost prea greu.

Am avut norocul să iau parte la unul dintre cele mai mari evenimente ale generației mele. Vă amintiți desigur că în urmă cu doi ani s-a inaugurat ceremonia Primului Zbor împreună. Această ceremonie, pe care eu o consider ca un nou rit al omenirii, tinde să ne înfrățească și mai mult cu Cosmosul. Cînd oamenii au descoperit focul, flăcările lui au însoțit petrecerile și jertfele

nunții; cînd oamenii au descoperit cîntecul și dansul, sunetele și mișcările au însoțit bucuria dragostei. Dar zborul? Poate că trăsătura fundamentală spre care omul a tins fără să știe era zborul, poate că ipostaza cea mai firească a trupului și a spiritului era zborul.

Dacă pentru oamenii antichității sentimentele dragostei se confundau cu măreția munților sau freamătul mărilor, pentru noi frumusețea iubirii se proiectează în vastitățile cosmosului, printre constelații, printre imponderabilele chemări ale stelelor.

După consultarea opiniei publice, locul ceremoniei a fost stabilit în arhipelagul japonez, la Hiroşima, iar nava rachetă urma să descrie o orbită în jurul Lunii. Jocuri de artificii cosmice aveau să lumineze toată noaptea această emisferă a Pămîntului.

Eram de faţă. Prilejul nu trebuia pierdut cu nici un preţ. Cu ajutorul unui prieten, care răspundea de pregătirile zborului, am introdus aparatul meu în cabina rachetei, ascuns într-o mare vază de flori. Oamenii de pe toate continentele sărbătoreau acest eveniment, numai eu aşteptam cu emoţie răsăritul soarelui şi înapoierea rachetei.

Dimineaţa am descifrat cu înfrigurare înregistrările imprimate pe pelicula aparatului. Nu mă înşelasem. Presupunerea mea era confirmată. Aveam în faţa ochilor frînturile unui poem.

. . . .

„Pînă la noi
toţi oamenii s-au iubit pe Pămînt...
S-au iubit în iarba înaltă şi mătăsoasă a cîmpiilor,
s-au iubit sub foşnetul plopilor,
lîngă vuietul mării,
pe frunzele căzute ale pădurii,
pe stîncile munţilor...
Pe Pămînt, sub cer, sub Lună, sub constelaţii.
Noi am străbătut norii, am străbătut cerul,
Soarele este undeva, sub noi,
Pămîntul, undeva, deasupra noastră...
Între Pămînt şi Soare, ne iubim!"

. . . .

Sau, iată un crîmpei din poemul intitulat în volum „Descoperirea femeii" (pag. 124).

. . . .

„Niciodată n-am ştiut, dragul meu,
că Soarele s-a zămislit din pîntecul meu fierbinte.
Niciodată n-am ştiut, iubitul meu,
că din sînii mei s-a ivit Calea Lactee:
că din lacrimile mele s-au născut toate izvoarele pămînturilor..."

. . . .

Dar nu are nici un rost să continui citatele. Veți citi în întregime poemul „Primul Zbor Împreună în Cosmos" (pag. 121—128), cizelat și transpus în ritmurile și rimele poeziei moderne de către mașina electronică „Poesis", construită de mine în acest scop.

Cred că nu mai este nevoie să spun că toate celelalte poeme cuprinse în volum sînt rodul a tot atîtea înregistrări făcute de THINK-R 407. „Gîndurile celui ce însămînțează cîmpiile Saharei", „Gîndurile fetei care culege flori", „Gîndurile celui ce-l citește pe Shakespeare", „Gîndurile celui ce-și revede Pămîntul după 200 de ani tereștri", „Gîndurile femeii care naște în timpul zborului spre Constelația Hesperidelor" ș.a.m.d. nu sînt de loc niște poeme scrise de cineva anume, ci gîndurile nude, transpuse în vers, ale oamenilor.

Acest lucru am vrut să ți-l dezvălui, cititorule.

◇●◇

CUM AM ÎNVINS MOARTEA

I

„A fi prezent în viitor !“

Hm ! E ciudat, dar de la o vreme mă gîndesc tot mai des la moarte. N-am reuşit s-o învingem şi, probabil, nu vom reuşi niciodată. Trăim mai mult decît oamenii antichităţii, sîntem sănătoşi şi puternici, dar vine un ceas, o clipă cînd moartea nu mai poate fi amînată. Nu ştiu dacă sînt naiv sau, poate, slab, dar acest moment mi se pare absurd. Într-o singură clipă toată vitalitatea aceasta complexă, comparabilă doar cu activitatea uluitor de diversă a unei întregi centrale cibernetice, încetează.

„Aşa este firesc“ — se spune. Dar cîte forţe care ni s-au părut fireşti timp de milenii au fost învinse ? Oare nu poate fi învinsă şi moartea, oare nu există nici o posibilitate de a supravieţui, de a „exista“ pentru urmaşi într-un fel sau altul, de a fi prezent în viitor ?

„Dacă cel puţin creierul ar putea rămîne intact ?“ şi am zîmbit ca în faţa unei utopii. Dar cum perseverez în

ideile cele mai bizare, am devenit din ce în ce mai serios. Într-un tîrziu mi-am zis: „Nimic mai simplu!" și am început să imaginez o mașină de copiat creiere...

...După cîteva săptămîni copia fidelă a creierului meu îmi stătea în față. Era de mărimea unei camere de locuit obișnuite și pus în priză bîzîia neplăcut. Dar asta nu mă speria. În definitiv, era abia un prototip. Un model perfecționat putea să ajungă la dimensiunile unui dulap cu două uși sau chiar cu o singură ușă.

Nu știu de ce, dar nu-l puteam privi decît piezis. Înmagazina în el toate gîndurile, toate ideile, toate visurile mele, de la primele cuvinte pocite la un an și cinci luni și pînă la calculele mașinii de copiat creiere. Era un depozit de întîmplări, priveliști, senzații, sentimente, metafore, descoperiri, iluzii, sentințe, încercări, prostii, comparații; cuprindea, în fine, tot ce a făcut, a văzut, a auzit, a spus, tot ce i-a trecut prin cap unui om într-un secol și jumătate de viață terestră.

— Ce-ai făcut, caraghios bătrîn?

O și vedeam pe strănepoata cu codițe, ridicîndu-se curioasă în vîrful picioarelor, răsucind cine știe ce butoane și nimerind la primele mele șoapte de îndrăgostit...

Discuții în familie, certuri, dojeni.

— Ți-am mai spus să nu umbli la dulapul din hol!

„Dar, să fim serioși!" mi-am zis. „Așa ceva nu se va întîmpla niciodată. Rostul invenției mele este cu totul altul, iar oamenii îl vor înțelege ca atare. Și morții vor continua să trăiască!"

Imaginam clădiri uriașe, cu rafturi imense, cu vaste săli de studiu, ca niște noi și stranii biblioteci. Biblioteci ale creierilor. Peste secole și milenii, aici vor veni urmașii noștri, vor căuta în fișiere numele unui străbunic uitat.

Vor descoperi gînduri, poate ciudate pentru ei, vor reconstitui imagini și întîmplări dintr-o altă lume, lumea noastră. Își vor aminti de noi nu vag și superficial, așa cum ne amintim noi de eroii primelor expediții în Lună, ci vor retrăi viața noastră intimă în toată complexitatea ei, cu toate amănuntele ei nenumărate și uneori contradictorii. Și vor învăța din această cercetare nemijlocită a experienței noastre, revenind la ea ca la un tezaur nepreţuit.

Îmi face o nespusă plăcere să mi-l închipui pe acel strănepot îndepărtat, așezat cu respect și emoție în fața creierului meu, urmărind pe ecrane priveliști văzute numai de mine, ascultînd gînduri, impresii, idei scornite de mintea și fantezia mea. Va privi împreună cu mine pînzele lui da Vinci, va asculta împreună cu mine concertele lui Bach, simfoniile lui Beethoven. Îi vor trebui, desigur, ani și ani ca să mă cunoască mai îndeaproape, ca să pună o oarecare ordine în noianul de gînduri și idei, să-nțeleagă cît de cît pasiunile, căutările, succesele sau insuccesele mele, să sintetizeze viziunea și concepțiile mele asupra lumii, asupra artei, asupra...

— Ia stai puțin ! îmi spun deodată, surprins. Să-și piardă băiatul ani și ani ca să te studieze pe tine, să-ți urmărească întîmplările, gîndurile, ideile ; să te contemple, cum s-ar zice, ca pe un idol. Crezi că strădania asta i-ar dezvălui mai mult decît îi spune unui călător imaginea unei statui oarecare ? Și apoi, îți închipui că va prefera cineva să retrăiască viața ta în loc s-o trăiască pe a lui ? Cel puțin dacă acest creier ar putea să dea răspunsuri la întrebările sale de azi ! Dar nu e decît copia moartă a unei inteligențe altădată vie, nu e decît o memorie conservată, poticnită într-un anumit moment ca vechile mașinării cu arc.

Ce vor deveni aceste biblioteci? Niște muzee ciudate și ocolite? Șantierele unei viitoare arheologii a sentimentelor? Sau — asta mi-ar mai lipsi! — parcuri de curiozități și distracții? Pentru ce?

Și iar mi-l închipui pe acel strănepot îndepărtat, furat, să zicem, de mirajul explorării creierelor. După ani și ani de studiu va descoperi dezamăgit că nu știe despre epoca mea nici cît elevii primilor ani de școală. Epoca Primului Zbor Împreună, epoca experienței „Demiurg II“! Chiar dacă eu am participat într-un fel sau altul la aceste evenimente, Istoria le va privi altfel decît le-am văzut eu.

Dacă printr-o minune eu însumi aș avea în față creierul lui Robespierre, aș putea oare cunoaște revoluția franceză?

Dar cum ar rămîne atunci cu revoluția lui Danton, a țesătoarei, a sans-culotului?...

Nu, Istoria nu are gustul detaliului. De la milionul de martori oculari se desprinde mărturia spirituală a unei epoci. Istoria sintetizează, filtrează experiențele milioanelor, sublimează din masa enormă și confuză a sentimentelor cristalul pur al unei unice pasiuni. „Romeo și Julieta“ a fost un eveniment pregătit timp de secole, istoria l-a alcătuit încetul cu încetul din mii de întîmplări mărunte, obscure și, aparent, fără legătură.

Ce vană iluzie că moartea ar putea fi învinsă astfel!

O ciudată și necunoscută pudoare m-a cuprins. Oare invenția mea nu constituia o încercare de a pune în atenția posterității propria-mi personalitate? Nu era oare o tentativă de nemurire provocată cu orice preț, impusă? Istoria antichității a mai cunoscut asemenea personaje bizare, egoiste, dornice de o glorie nemeritată. Nu, posteritatea este aceea care alege, care își ia de la noi experien-

țele necesare și ei, trăsăturile folositoare și ei, cuprinse în faptele și în opera noastră.

Am început să demontez, cu un umor straniu, complicata instalație a creierului meu. Tăiam fire, dezlipeam contacte, așezînd unul lîngă altul centrul văzului, centrul auzului, complexul memoriei, agregatul viselor, cuprins tot mai puternic de o inexplicabilă teamă că vreodată cineva, un sceptic apărut nu se știe cum, ar putea descoperi și cerceta indiscret aceste aparate. Se transmitea un concert pentru vioară de Mozart și deodată m-am cutremurat amintindu-mi că unui vechi scriitor îi trecuse prin minte, cu un teribil cinism, să studieze procesul metabolic al compozitorului în perioada vieneză.

După atîtea săptămîni de muncă, de frenezie și bețe a descoperirilor, mașina de copiat creiere mi se părea o jucărie ciudată, capriciul unui copil pus pe năzbîtii nemaiauzite.

— Ai îmbătrînit, îmi spunea de la un timp încoace Selene, urmărind amuzată jocurile fanteziei mele.

Poate că avea dreptate.

II

De la o vreme copiii vor să mă revadă, nepoții vor să mă cunoască. Tot mai des primesc teleimagini de la nepoți pe care nu i-am văzut niciodată, decît cel mult pe ecranele cosmovizoarelor.

— Ar fi cazul să organizăm o întîlnire, mi-a spus Selene, într-una din ultimele zile. Ce-ai zice de stația-releu „Salut au Monde“? Ar putea veni acolo toți cei ce lucrează în al doilea sistem solar.

Era o idee. După cîteva săptămîni am pornit, întrebîndu-mă dacă nu era cumva ultimul meu zbor interplanetar

Mă înșelasem : aveam senzația că retrăiesc primul meu zbor !

Alesesem o navă turistică de agrement, căreia i se spunea, familiar, „Leneșa". În definitiv era o plimbare și preferam să fie cît mai lungă. Am privit cîteva minute rotirea continentelor, apoi, cînd am trecut dincolo de orbita Lunii, mi s-a părut că viața începe acum, că spațiul și timpul mi se deschid în față pentru prima oară. „Leneșa" străbătea într-o oră abia 3 000 000 de kilometri, zborul ei lent nu avea nimic din frenezia și liniștea concentrată a marilor viteze cosmice, dar era o plăcere nouă să mă las în voia acestei mișcări line, ca într-o barcă plutind în derivă. Sorbeam cu aviditate aerul ozonat al cabinei, nesătul, ca întotdeauna, de noile impresii, de noile chipuri sub care mi se înfățișa lumea.

Era o tinerețe, parcă, o tinerețe trăită, înțeleasă de o mie de ori mai intens, într-un zbor de mii de ori mai rapid, ca o rază.

„Ciudată incandescență la o asemenea vîrstă" — mi-am zis, surprins de această senzație în care gîndurile, visurile și chiar trupul păreau proiectate în spațiu cu iuțeala luminii, mistuite de viteză, dar învingînd timpul.

„O, clipă, oprește-ți zborul !" — exclamase cu mii de ani în urmă Faust.

Dar cum putea fi oprită clipa ? Erupția Vezuviului oprise viața unui oraș întreg, transformînd Pompeiul într-un monument unic, în care gesturile, atitudinile, pasiunile oamenilor se prefăcuseră în piatră. Era însă o eternizare a morții. Eu voiam o eternizare a vieții. Nu, clipa nu-și putea opri zborul. Faust nu-l cunoscuse pe Einstein. Pentru că tocmai prin zbor clipa putea fi eternizată.

Blestemată fie această înlănțuire de idei ! Din acel moment n-am mai avut liniște ! Strania ispită de a învinge

moartea a pus din nou stăpînire pe mine. Soluția părea de o simplitate surprinzătoare: viața putea fi continuată zburînd. Dacă numai cu un minut mai înainte de sosirea morții trupul era transformat într-o rază și proiectat în spațiu cu viteza luminii, timpul ar fi fost învins, clipele dinaintea sfîrșitului deveneau eternitate.

Am început să lucrez febril. În orele cînd ceilalți pasageri se odihneau, coboram în salonul de jocuri al navei.

Cu învoirea comandantului, foloseam agregatele cibernetice recreative: un dicționar enciclopedic cu ilustrații muzicale și plastice, o „Istorie distractivă", un calculator pentru jocuri matematice, un amuzant robot, care se recomanda: „grafolog, chiromant și ghicitor în stele", îmi stăteau la dispoziție.

Ingrată muncă! Trebuia să schimb complet programul acestor rudimentare aparate. O conexiune greșită și nimeream în budoarul doamnei de Pompadour sau peste aforismele ilariante ale robotului-clovn. Dar n-aveam de ales. Erau singurele agregate cibernetice de pe navă, în afara complexului-pilot.

În ultima noapte de zbor, principiul transformării unei ființe vii în energie radiantă era în linii mari stabilit.

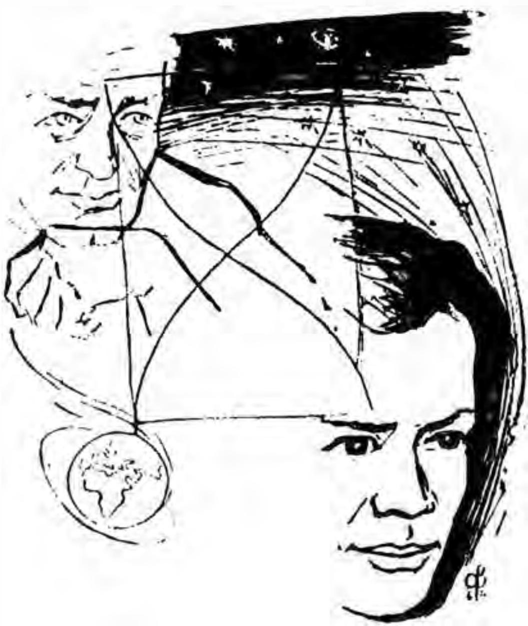
La întoarcerea pe Pămînt urma să definitivez amănuntele și să încerc experimentarea. Selene punea agitația și emoția mea pe seama întîlnirii de pe statia-releu „Salut au Monde", în vreme ce eu răsfoiam într-ascuns orarul de vară al rachetelor...

...Sărbătoarea întîlnirii a fost impresionantă, nu neg, dar începea să mă irite. Simțeam că pentru unii devenisem un fel de piesă de muzeu. Aveam o vîrstă respectabilă, albisem de tot, trăisem cîteva evenimente epocale, colaborasem la cîteva expediții și descoperiri cunoscute. Strănepoții de-o șchioapă, mai sinceri și mai spontani, mă cercetau curioși ca pe un obiect și mă pipăiau fără sfială, năucindu-mă cu întrebări. Ceilalți își îngăduiau o apropiere respectuoasă și o conversație convențională.

La naiba ! Îmi dregeam tot mai des glasul şi mormăiam ursuz, prefăcîndu-mă că nu observ privirea contrariată a Selenei.

Totuşi, dintre toţi, un nepot tînăr îmi atrăsese atenţia. Stătea mai mult retras, privind mirat şi zîmbitor întreaga adunare. Avea ochii mici, vioi şi două cute fine, uşor dispreţuitoare, în colţurile gurii.

Mă studia de la distanţă, insistent, fără nici o urmă din acea timiditate politicoasă care mă scotea din sărite. „E

singurul meu complice în toată sala aceasta“ — am constatat bucuros.

Mai tîrziu ne plimbam împreună pe aleile din sera staţiunii.

Îmi explica degajat, sigur pe sine, cum s-a specializat în studiul antimateriei, cum concepe explorarea unui antisistem din constelația Mînzului. Îmi plăcea. Avea gînduri proaspete, emoții sincere, se juca cu cele mai năstrușnice idei și se mira de propriile-i descoperiri ca un copil. Nu mă simțeam cu nimic mai prejos decît el și mă încerca dorința să-l înghiontesc, să-i pun piedică, de parcă ar fi fost de o seamă cu mine.

Deveniserăm prieteni. Fără să mă mai gîndesc că ne despart un secol și două decenii, am început să-i vorbesc avîntat despre dragoste și știință, despre Bach și muzica siderală, și pînă la urmă i-am destăinuit ultima mea descoperire.

— Extraordinar ! a exclamat cu ochii scînteind de uimire și bucurie. Dar ce vrei să faci cu aceste fantastice raze, raze-umane ?

I-am vorbit despre învingerea morții, despre eternizarea zborului în spațiu...

— Îhî... Mda... Daa. Sigur că da !

Devenise dintr-o dată rezervat. Mă încuviința politicos, dar se vedea cît de colo că mă aprobă din respect și că de fapt nu înțelege și nu acceptă ideea mea.

„E încă atît de tînăr !" — am descoperit întristat și descumpănit.

În aceeași seară eram invitat de Maurice Aubedelune, la o cafea și un vechi coniac franțuzesc. Maurice, vechiul meu prieten Maurice, rămăsese același paznic credincios la porțile sistemului nostru planetar, îmbătrînise ca dispecer general pe stația-releu „Salut au Monde".

— Ei, ce mai zici, *mon vieux* ? începu el cu un zîmbet malițios. Te-ai înfățișat în carne și oase urmașilor. Te-au văzut, te-au auzit, te-au pipăit și acum sînt fericiți. Nu, nu trebuie să te superi ! Așa mi s-a întîmplat și

mie cînd am vizitat piramida lui Keops: am ciocănit sarcofagele, am pus mîna pe mumii.

— Lasă ironiile, Maurice. Aș fi vrut să discut cu tine serios.

— Tu și serios! Parcă n-aș ști că tot ce ai făcut ai făcut din fantezie și din glumă. Dar, naiba știe, poate tocmai de aceea oamenii te-au luat în serios. Pe cînd eu am fost toată viața un om serios, însă lumea m-a luat în glumă...

— Tot îți mai plac paradoxurile, Maurice?

Era unul dintre cei mai mari actori ai timpului nostru. Conducea de aici, de pe stația-releu, o companie teatrală celebră și de cîte ori venea pe Pămînt crea roluri de neuitat.

— Nu te supăra, *mon vieux*. Știi doar că numai cu imbecilii sînt politicos.

Era întotdeauna o mare satisfacție pentru mine să stau de vorbă cu Maurice. După o porție de ironii și aluzii acide, devenea un interlocutor profund și sensibil, un prieten desăvîrșit.

— Hai, dă pe gît coniacul ăsta și spune!

Mai întîi a sărit în sus, într-o explozie de bucurie.

— Întotdeauna te-am crezut în stare de orice. De data asta ai făcut o descoperire epocală... Și ce-ai de gînd cu aceste raze?

— Ei bine, să populez Universul, am răspuns cu o îndrăzneală și un entuziasm care nu-mi stau în fire.

— Așa! Hm... Un fel de suflete rătăcitoare. Și cum te-ai gîndit? Să le lași în zbor liber, pe orbite întîmplătoare, ori să le concentrezi într-o regiune anumită, un fel de cimitir cosmic?

Vorbea foarte serios, aproape emoționat.

— Ştii de ce te întreb ? Pentru că îmi imaginez următoarea scenă : „el“ se întoarce dintr-o lungă expediţie şi, după cîţiva ani, realizează prima legătură prin cosmovizor cu Pămîntul, cu „ea“.

EL : Iubita mea !

EA : Iubitul meu !

În acest moment, o rază, raza „ta“, să zicem, interferează emisiunea, trosc ! şi mutra ta de brahman cu barbă acoperă tot ecranul.

EA (leşinată de groază) : Ce se întîmplă ? ? Ah ! !...

EL (cu fălcile încleştate, dar zîmbind suav) : Nu-i nimic... Am trecut printr-un mort, draga mea.

— Maurice ! Te rog, Maurice ! am strigat plin de mînie, dar rîsul, rîsul extraordinar al lui Maurice îmi gîlgîia şi mie în gîtlej.

De fapt, în prezenţa lui lucrurile căpătau alte dimensiuni, noţiunile deveneau elastice, cu umorul său proverbial descoperea latura slabă a unei idei, punctul vulnerabil al unei demonstraţii.

„Cu umorul meu, aş fi putut ajunge un mare om de ştiinţă“ — repetă el, oftînd, unul dintre paradoxurile-i favorite.

Cred că îl priveam stupid, pentru că, după ce s-a uitat la mine, a încetat să mai rîdă.

— Ai îmbătrînit şi tot nu te laşi de năzbîtii, *mon vieux*. Dar, hai să lăsăm glumele deoparte, şi mă învălui din nou în privirea lui caldă. Spune-mi, bănuieşti măcar unde ar duce aplicarea descoperirii tale ?

— Unde ar putea duce ?

— La îmbătrînirea prematură a Pămîntului, şi Maurice s-a îndreptat spre biroul său, unde avea un mic calculator electronic. După un minut a revenit îngîndurat, cu

un zîmbet straniu pe figura lui slabă, ascuțită, ușor voltaireiană.

— Într-un singur mileniu, Pămîntul ar pierde din masa lui aproximativ 350 miliarde de tone. Socotește cît ar pierde în zece, în douăzeci, în treizeci de milenii și gîndește-te la rezervele de fosfor, de calciu, azot, fier...

Era încă o glumă spusă pe tonul cel mai serios cu putință. În definitiv, ce însemnau aceste cifre față de masa enormă a planetei! Mucalitul meu prieten încerca însă printr-o exagerare demnă de pana lui Rabelais, prin ducerea la absurd a unei idei, să ridiculizeze descoperirea mea. Oare mai era nevoie? Simțeam fără să vreau că toate preocupările mele din ultimul timp erau, vorba Selenei, un joc frumos și atît.

— Și apoi, *mon vieux*, pentru ce ambiția de a înfrînge moartea cu orice preț? Noi aparținem Viitorului prin ceea ce dăruim Prezentului. Oare îți este rușine de ceea ce ai făcut pentru acest prezent?

— Nu, am răspuns după o tăcere.

Am sorbit din pahare într-o liniște concentrată. Eram mîhnit și contrariat de eșecul atît de definitiv al intențiilor mele.

Maurice Aubedelune m-a lăsat un timp cu gîndurile mele, apoi, fără nici o legătură, m-a întrebat:

— Îți mai amintești de prima noastră întîlnire, adică de primul tău zbor intergalactic?

Pe nesimțite am început o discuție despre epoca noastră, despre evenimentele la care luaserăm parte. Retrăiam, emoționați, întîmplările noastre și ale epocii, ne întrerupeam, ne completam unul pe altul adăugînd amănunte, comentînd descoperiri celebre, descriind construcții epocale, înveseliți și entuziasmați de toate aceste amintiri.

Nu, nu coniacul era de vină. Ne îmbătaseră parcă aerul tare al epocii noastre, înălțimile acestui bilanț în care amploarea nemaiîntîlnită a industriei se împletea cu înflorirea supremă a științelor și artelor, cu sublima eliberare și celebrare a Omului.

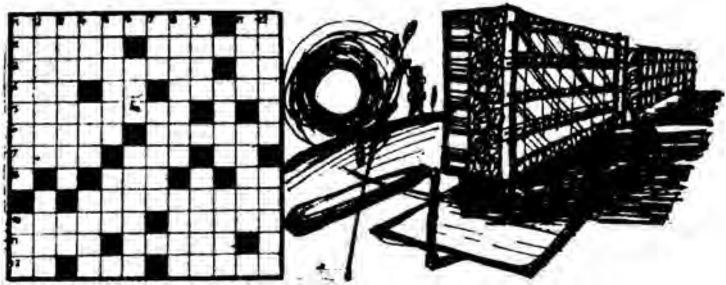
— Îți dai seama că noi biruiam moartea cu fiecare zi dăruită acestui prezent?

— Pe atunci însă nici nu ne gîndeam la moarte...

— Eu nu mă gîndesc nici acum, îmi răspunse Maurice, scurt.

Prin cupola salonului în care ne aflam se vedeau sute și mii de constelații.

— În curînd, adăugă el, mă voi întoarce și eu pe Pămînt pentru totdeauna, și întinse brațul către o stea mică, îndepărtată, leagănul veșniciei noastre.

CONSTRUIM

ORIZONTAL: 1) Cel mai important centru politic, social-economic și cultural al patriei, care prin masivele sale construcții de tot felul își schimbă necontenit înfățișarea — Dumneavoastră (abr.); 2) Noi lumini pe harta țării: Onești, Borzești, Uricani, Victoria etc. — Oraș și raion în regiunea Dobrogea, unde au fost construite un complex pentru prelucrarea peștelui, o stațiune de cercetări și altele; 3) Mare oraș din vestul țării devenit în anii noștri un puternic centru al industriei electrotehnice — Vasile Dănescu; 4) Măsura lui Cuza (pl.) — Idem — Oraș in regiunea Ploiești, unde se dezvoltă unități ale industriei alimentare; 5) Luptători pentru sănătatea publică; 6) Centru minier care aprovizionează Reșița cu materii prime — Cetate a chimiei noastre moderne înălțată pe valea Trotușului; 7) Firidă — Companie (abr.) — Lucrez pămîntul; 8) Culoare (pop.) — Prepoziție latină; 9) Altă cetate a chimiei noastre care a apărut în anii regimului democrat-popular pe plaiurile moldovene; 10) Bătrînul port dunărean de nerecunoscut astăzi și unde se construiesc noile vase romînești și un mare combinat siderurgic — Face parte din sistemul osos al omului; 11) Alt mare centru industrial al țării unde se produc, printre altele, material rulant pentru căile ferate, mașini-unelte și produse textile — Rîu pe cursul căruia se desfășoară o uriașă muncă de construire a unei mari hidrocentrale; 12) Seleniu — Uzinele chimice romîne, cunoscută întreprindere din Capitală — Rîu și localitate istorică în Moldova.

VERTICAL: 1) Loc unde odinioară nu se întîmpla nimic, devenit în zilele noastre un centru important al industriei textile din Moldova — Gospodărie agricolă de stat; 2) Oraș nou construit pentru minerii din Valea Jiului — Bătrînul Pont Euxin, împodobit de harnicii noștri constructori cu un șirag de perle deosebit de frumoase: Mamaia, Constanța, Eforie, Mangalia; 3) Student care locuiește în căminele facultății — Nota diapazo-

mului ; 4) Intrări — Diminutiv feminin — Modernă hidrocentrală acționată prin telecomandă construită de statul nostru socialist ; 5) Cetatea de foc și oțel unde s-au construit și se ridică noi obiective industriale și social-culturale — Fratele bun al orașului, care în anii noștri cunoaște și el prefaceri și înnoiri de neconceput în trecut ; 6) Cîntec de slavă — Delicatesă în gama produselor noastre piscicole ; 7) A locui — Raiduri apicole ; 8) Puternice mașini producătoare de electricitate instalate în noile noastre termo și hidrocentrale — Localitate în Japonia ; 9) Nicovală (mold.) — Comună în regiunea Oltenia, pe locul vechii cetăți romane Colonia Malvensis ; 10) Spusă — Rocă ; 11) Centrul administrativ al regiunii Hunedoara, oraș în care se află o vestită cetate medievală și un muzeu cu peste 50 000 de exponate, unități ale industriei alimentare și a materialelor de construcție — A duce discuții pe teme economice, sociale sau politice ; 12) Localitate lîngă Piatra Neamț, unde s-a construit un mare combinat forestier — Importantă realizare energetică a construcției noastre socialiste.

I. PĂTRAȘCU

DIN CONSTRUCȚII

(Criptografie : 6, 5, 4, 4)

(Triverb : 8, 2, 5)

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL 233

Fabricat în R.P.R. : 1 — Vagon ; Batoză ; 2 — Apatit ; Radio ; 3 — Sare ; Ra ; Lan ; 4 — Rulmenți ; Ct ; 5 — Ma ; Autobus ; 6 — Orară ; Da ; Oca ; 7 — Țevi ; Si ; Anac ; 8 — Călduț ; 9 — Aparate ; Peco ; 10 — Rășină ; Ii ; Ia ; 11 — Era ; Imas ; Aur ; 12 — Antibiotice.

In uzine : In-s-t-a-la-ții = Instalații

Din industrie : La-m-in-a-te = Laminate

Forestieră : P-la-c-in-o-i = Plăci noi

Curiozități

● *Prima indicație asupra periei de dinți a fost găsită în presa engleză de la jumătatea secolului al XVII-lea. Pînă la apariția ei, în Anglia se folosea o apă de gură, care, cum se scria pe atunci, „...acționează favorabil asupra rațiunii omului și a stabilizării respirației...“*

● **Cercetătorii faunei marine au descoperit că dinții anumitor specii de moluște sînt literalmente din fier: dinții unora sînt din magnetită (oxid de fier magnetic), iar al altora din goethită (oxid de fier hidratat). Încă nu s-a putut stabili cum reușesc acele moluște să metabolizeze și să concentreze fierul.**

● *Cel mai uriaș monstru marin este balena albastră, care atinge o lungime de 33 m și o greutate de 120 de tone. Inima sa cîntărește 600—700 kg, iar ficatul 1 000 kg. Balena albastră are 8 000 litri de sînge, iar lungimea intestinelor e de peste 4 km. Ea se deplasează cu o viteză de 40 km/oră, putînd trage cu 14 km/oră un vas de 300—350 de tone ale cărui mașini lucrează în „forță“ în direcție contrară. Într-o singură inspirație, balena albastră înghite 14 000 litri de aer; la expirație jetul de apă atinge 12 m înălțime. Puiul ei nou-născut are 6—7 m lungime, cîntărește 6 tone și crește zilnic cu 60—70 kg; cei 200—300 litri de lapte elaborați zilnic de balena-mamă conțin 45—50% grăsime.*

● **Cel mai mare complex de autodrom-pistă de incercare din Europa se construiește actualmente în apropierea Moscovei. Pistele de incercare vor permite reconstituirea „în laborator“ a tuturor condițiilor de circulație posibile: șosele cu asfalt, cu ciment, pietruite, drumuri de țară, drumuri în deșert, șosele desfundate și chiar mlaștini. Alte porțiuni perfect plate vor îngădui o viteză de pînă la 300 km/oră. Autodromul va ocupa o suprafață de 42 km² și va fi completat cu un vast edificiu cuprinzînd numeroase laboratoare, precum și un muzeu al istoriei construcției de automobile.**

● *Cel mai lung pod din lume a fost construit recent în nordul Venezuelei, deasupra lacului Maracaibo. Podul are o lungime de 9 km.*

● **Cel mai străvechi ou din lume, avînd... venerabila vîrstă de 120 milioane de ani, se află într-unul din muzeele new yorkeze. Bineînțeles, autoarea oului este femela unui dinosaur.**

● *Pe coasta răsăriteană a Tasmaniei a fost construită prima fermă subacvatică din Australia, pentru exploatarea anumitor alge bogate în alginat de sodiu.*

● **Vipera, șarpele cu clopoței și trigonocefalul posedă în cap celule capabile să detecteze razele infraroșii. Aceste celule le servesc ca mijloc de alarmă în caz de primejdie.**

Anecdote

La premiera unei piese a lui Emile Augier (1820—1889), Alexandre Dumas-fiul, care ședea lingă autor, îi arătă acestuia un spectator care dormea în stal:

— Privește! Iată efectul produs de opera dumitale...

După cîtva timp, la o premieră a lui Dumas-fiul, Augier îi arătă și el cu satisfacție un spectator care sforăia:

— Privește! Iată efectul produs de opera dumitale...

— Ah, da! Îl recunosc, replică Dumas. E tot spectatorul de atunci. Încă nu s-a trezit.

★

La o reuniune, un chimist celebru anunță că e pe cale să descopere o substanță senzațională care dizolvă orice.

Emoție în asistență, aplauze. Deodată cineva îl întrebă:

— O simplă nedumerire, maestre. În ce veți pune acest produs miraculos? În ce fel de recipient?

★

La o expoziție de acuarele a cărei tematică era predominată de portrete de femei — dovadă a înclinației pictorului —, o tînără vizitatoare îl întrebă pe artist:

— Cît costă un portret?

— Pentru dumneavoastră, ieftin: un sărut...

— Într-adevăr, e ieftin. Voi cumpăra opt tablouri. Vă rog numai să mi le trimiteți acasă. Iată adresa... Vi le va achita bunica mea...

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri Științifico-Fantastice

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacţiile Ştiinţă şi tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reuşit, cu multă dăruire,
muncă şi cheltuială, aceşti entuziaşti.

Lor trebuie să le mulţumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecţie.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email şi reparăm greşeala)

Abonaţi-vă la revista „Ştiinţă şi tehnică" — publicaţie lunară editată de C.C. al U.T.M. şi Consiliul pentru răspîndirea cunoştinţelor cultural-ştiinţifice. Abonamentele se primesc de către oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii pînă la data de 18 ale fiecărei luni, cu deservirea în luna următoare.
Revista se găseşte de vînzare la toate chioşcurile pentru difuzarea presei şi debitele O.C.L.

41 007